

I

(Retsakter hvis offentliggørelse er obligatorisk)

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1257/96

af 20. juni 1996

om humanitær bistand

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 130 W,

under henvisning til forslag fra Kommissionen (⁽¹⁾),

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 189 C (⁽²⁾), og

ud fra følgende betragtninger:

Befolkninger, der er i nød, der er ofre for naturkatastrofer, begivenheder som krige og konflikter eller andre tilsvarende ekstraordinære situationer, har ret til at modtage international humanitær bistand, hvis det viser sig, at deres egne myndigheder ikke kan yde dem effektiv hjælp;

civile foranstaltninger til beskyttelse af ofre for konflikter eller andre tilsvarende ekstraordinære situationer henhører under folkerettens humanitære del og bør derfor indgå i den humanitære indsats;

den humanitære bistand omfatter ikke alene gennemførelse af øjeblikkelige hjælpeaktioner for at redde og beskytte menneskeliv i katastrofesituationer eller umiddelbart derefter, men også iværksættelse af foranstaltninger, som kan lette eller muliggøre uhindret adgang til ofre og uhindret transport af bistanden;

den humanitære bistand kan være en nødvendig forudsætning for udviklings- eller genopbygningsforanstaltninger og bør derfor dække hele den periode, hvor krisesituationen eller dens følger gør sig gældende; den kan i denne sammenhæng omfatte genopretningsinitiativer på kort sigt med det formål at lette bistandens fremkomst til bestemmelsesstedet, forhindre en forværring af krisens virkninger og begynde at bistå de ramte befolkninger med på ny at opnå en minimal selvforsyningsgrad;

der bør navnlig gøres en indsats for at forebygge katastrofer, så man har et beredskab over for de risici, der er forbundet dermed; der bør med henblik herpå indføres et egnet varslings- og interventionssystem;

der bør derfor sikres øget effektivitet og sammenhæng i Fællesskabets, de nationale og de internationale beredskabs- og interventionsordninger med henblik på at imødekomme de behov, som opstår på grund af naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer eller på grund af tilsvarende ekstraordinære situationer;

den humanitære bistand, som alene har til formål at forebygge og lindre menneskelig lidelese, må ikke indebære forskelsbehandling af ofre på grund af race, etnisk oprindelse, religion, køn, alder, nationalitet eller politisk overbevisning og må ikke baseres på eller betinges af politiske overvejelser;

beslutningerne om humanitær bistand skal træffes på et upartisk grundlag, udelukkende under hensyn til ofrenes behov og interesser;

iværksættelsen af en snæver koordination mellem medlemsstaterne og Kommissionen både med hensyn til beslutningstagningen og arbejdet på stedet danner grundlaget for en effektiv humanitær indsats fra Fællesskabets side;

som led i sit bidrag til en effektiv humanitær bistand på internationalt plan skal Fællesskabet bestræbe sig på at samarbejde og koordinere sin indsats med tredjelande;

desuden bør der i samme øjemed fastsættes kriterier for samarbejdet med de ikke-statslige organisationer og de internationale institutioner og organisationer, der er specialiseret i at yde humanitær bistand;

det bør sikres, at de ikke-statslige organisationers og de øvrige humanitære institutioners uafhængighed og upartiskhed opretholdes, respekteres og fremmes i forbindelse med ydelsen af den humanitære bistand;

der bør tilskyndes til samarbejde på det humanitære område mellem ikke-statslige organisationer i medlemsstaterne og i andre industrilande og tilsvarende organisationer i de berørte tredjelande;

⁽¹⁾ EFT nr. C 180 af 14. 7. 1995, s. 6.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 30. november 1995 (EFT nr. C 339 af 18. 12. 1995, s. 60), Rådets fælles holdning af 29. januar 1996 (EFT nr. C 87 af 25. 3. 1996, s. 46) og Europa-Parlamentets afgørelse af 21. maj 1996 (EFT nr. C 166 af 10. 6. 1996).

som følge af den humanitære bistands særlige karakter bør der fastsættes effektive, fleksible, gennemsigtige og, når det er nødvendigt, hurtige procedurer for beslutningstagningen vedrørende finansiering af humanitære foranstaltninger og projekter;

der bør fastsættes bestemmelser om gennemførelsen og forvaltningen af Fællesskabets humanitære bistand, som finansieres over De Europæiske Fællesskabers almindelige budget, idet de nødhjælpsforanstaltninger, der er fastsat i fjerde AVS-EF-konvention, undertegnet den 15. december 1989 i Lomé og ændret ved aftalen om ændring af nævnte konvention, undertegnet den 4. november 1995 på Mauritius, fortsat følger de i nævnte konvention fastsatte procedurer og bestemmelser —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

KAPITEL I

Mål og generelle retningslinjer for den humanitære bistand

Artikel 1

Fællesskabets humanitære bistand omfatter ikke-diskriminerende bistands-, nødhjælps- og beskyttelsesforanstaltninger til fordel for befolkningerne i tredjelande, navnlig de mest udsatte befolkninger og først og fremmest befolkningerne i udviklingslandene, der er ofre for naturkatastrofer eller menneskeskabte begivenheder, såsom krige og konflikter, eller ekstraordinære situationer og omstændigheder, der kan sammenlignes med natur- eller menneskeskabte katastrofer, i det tidsrum det er nødvendigt for at imødekomme de humanitære behov, som disse situationer har skabt.

Bistanden omfatter også beredskabsforanstaltninger og foranstaltninger til forebyggelse af katastrofer eller tilsvarende ekstraordinære situationer.

Artikel 2

De i artikel 1 omhandlede humanitære bistandsforanstaltninger har først og fremmest til formål:

- a) at beskytte og bevare liv i katastrofesituationer og i tiden umiddelbart derefter samt i forbindelse med naturkatastrofer, der har medført tab af menneskeliv, fysiske og psykosociale problemer og omfattende materielle ødelæggelser
- b) at yde fornøden bistand og nødhjælp til befolkninger, som er ramt af længerevarende kriser som følge navnlig af konflikter eller krige, der har haft de samme virkninger som situationerne i litra a), bl.a. hvis det

viser sig, at disse befolkninger ikke kan få tilstrækkelig hjælp fra deres egne myndigheder, eller hvis der ikke er nogen myndigheder overhovedet

- c) at bidrage til finansiering af transport af bistanden og dennes adgang til modtagerne med alle de logistiske midler, der er til rådighed, og ved beskyttelse af ejendom, der anvendes til humanitære formål, og af det humanitære personale, bortset fra foranstaltninger af forsvarsmæssig karakter
- d) at planlægge genopretnings- og genopbygningsarbejder på kort sigt, især med hensyn til infrastruktur og materiel i nært samarbejde med de lokale strukturer, for at gøre det lettere at få bistanden frem, forhindre en forværring af krisens virkninger og begynde at bistå de ramte befolkninger med på ny at opnå en minimal selvforsyningsgrad under hensyntagen til udviklingsmålene på lang sigt, når det er muligt
- e) at afbøde virkningerne af befolkningsflytninger (flytninge, internt fordrevne og repatrierede) efter natur- eller menneskeskabte katastrofer og at gennemføre repatrieringsaktioner og yde bistand til genbosættelse i hjemlandet, når betingelserne derfor i henhold til de gældende internationale konventioner er til stede
- f) at indføre et beredskab over for risici for naturkatastrofer eller tilsvarende ekstraordinære situationer og at anvende et egnet hurtigtvirkende varslings- og interventionssystem
- g) at støtte civile beskyttelsesforanstaltninger til fordel for ofrene for konflikter eller tilsvarende ekstraordinære situationer i overensstemmelse med de gældende internationale konventioner.

Artikel 3

Den bistand fra Fællesskabet, der er omhandlet i artikel 1, 2 og 4, kan anvendes til finansiering af køb og levering af nødvendige varer og materiel til gennemførelse af de humanitære foranstaltninger, herunder opførelse af boliger eller opholdssteder for de berørte befolkninger, udgifter til eksternt, udsendt eller lokalt personale, som deltager i disse foranstaltninger, oplagring, transport, uanset om den er international eller national, logistisk støtte og uddeling af nødforsyninger samt alle andre initiativer, der har til formål at fremme eller muliggøre uhindret adgang til bistandsmodtagerne.

Den kan også anvendes til finansiering af andre udgifter med direkte tilknytning til gennemførelsen af de humanitære foranstaltninger.

Artikel 4

Den bistand fra Fællesskabet, der er omhandlet i artikel 1 og 2, kan desuden anvendes til finansiering af:

- forberedende feasibility-undersøgelser vedrørende de humanitære foranstaltninger, samt vurdering af humanitære projekter og planer
- foranstaltninger til opfølgning af humanitære projekter og planer
- i begrænset og, når det drejer sig om flerårig finansiering, gradvis aftagende omfang uddannelsesaktioner og undersøgelser vedrørende den humanitære indsats
- udgifter til foranstaltninger, der kan synliggøre bistandens fællesskabskarakter
- bevidstgørelses- og oplysningsvirksomhed med henblik på at øge kendskabet til den humanitære problematik, især hos den europæiske offentlighed og offentligheden i tredjelande, hvor Fællesskabet finansierer betydelige humanitære foranstaltninger
- foranstaltninger til udbygning af Fællesskabets koordination med medlemsstaterne, donorlande uden for Fællesskabet, internationale humanitære organisationer og institutioner og ikke-statslige organisationer samt organisationer, der repræsenterer sidstnævnte
- faglige bistandsaktioner, der er nødvendige for iværksættelsen af humanitære projekter, herunder udveksling af teknisk viden og erfaringer mellem europæiske humanitære organisationer og institutioner indbyrdes eller mellem disse og tilsvarende organer i tredjelande
- humanitære aktioner til minerydning, herunder en bevidstgørelsesindsats over for den lokale befolkning for så vidt angår personelminer.

Artikel 5

Fællesskabsfinansieringen i henhold til denne forordning har form af gavebistand.

De transaktioner, der er omhandlet i denne forordning, er fritaget for skatter, afgifter og told.

KAPITEL II

Gennemførelsesbestemmelser vedrørende den humanitære bistand

Artikel 6

De humanitære bistandsaktioner, der finansieres af Fællesskabet, kan iværksættes på begæring af internationale eller ikke-statslige institutioner og organisationer, en medlemsstat eller et modtagertredjeland eller på Kommissionens initiativ.

Artikel 7

1. De ikke-statslige organisationer, der kan nyde godt af en fællesskabsfinansiering til iværksættelse af foranstaltninger i henhold til denne forordning, skal opfylde følgende betingelser:

- a) de skal være selvstændige nonprofit-organisationer i en medlemsstat i Fællesskabet i henhold til lovgivningen i den pågældende stat
- b) de skal have hovedsæde i en medlemsstat i Fællesskabet eller i de tredjelande, der modtager fællesskabsbistanden, idet hovedsædet skal være det faktiske beslutningscentrum vedrørende de foranstaltninger, der finansieres i henhold til denne forordning. Hovedsædet kan undtagelsesvis ligge i et tredjeland, som er donor.

2. Ved fastlæggelsen af, om en ikke-statslig organisation skal have adgang til fællesskabsfinansiering, tages der hensyn til følgende elementer:

- a) dens kompetence med hensyn til administrativ og finansiel forvaltning
- b) dens tekniske og logistiske kapacitet set i relation til den påtænkte foranstaltning
- c) dens erfaring med humanitær bistand
- d) resultaterne af de foranstaltninger, der tidligere er iværksat af den pågældende organisation, bl.a. med fællesskabsfinansiering
- e) dens beredvillighed til om fornødent at deltage i det koordinationsystem, der oprettes i forbindelse med en humanitær aktion
- f) dens evne og beredvillighed til at samarbejde med de humanitære organisationer og græsrodsbevægelser i de berørte tredjelande
- g) dens upartiskhed ved gennemførelsen af den humanitære bistand
- h) dens eventuelle tidligere erfaring i det tredjeland, der er genstand for den pågældende humanitære aktion.

Artikel 8

Fællesskabet kan desuden finansiere humanitære foranstaltninger, som iværksættes af institutioner og internationale organisationer.

Artikel 9

Fællesskabet kan ligeledes, når det viser sig nødvendigt, finansiere humanitære foranstaltninger, som iværksættes af Kommissionen eller specialiserede institutioner i medlemsstaterne.

Artikel 10

1. For at sikre og styrke effektiviteten og sammenhængen i Fællesskabets og medlemsstaternes ordninger for humanitær bistand kan Kommissionen tage alle nødvendige initiativer for at fremme en snæver koordination mellem dens egne og medlemsstaternes aktiviteter både på beslutningsplan og på stedet. Med henblik herpå opretholder medlemsstaterne og Kommissionen et gensidigt informationssystem.

2. Kommissionen sørger for, at de humanitære foranstaltninger, der finansieres af Fællesskabet, koordineres og er sammenhængende med foranstaltninger, der gennemføres af internationale organisationer og organer, især dem, der indgår i FN-systemet.

3. Kommissionen bestræber sig på at udbygge samarbejdet mellem Fællesskabet og donorlande uden for Fællesskabet på det humanitære bistandsområde.

Artikel 11

1. Kommissionen fastsætter betingelserne for fordeling, tilvejebringelse og gennemførelse af den bistand, der er omhandlet i denne forordning.

2. Bistanden ydes kun, hvis modtagerne overholder disse betingelser.

Artikel 12

Alle finansieringskontrakter, som indgås i henhold til denne forordning, skal bl.a. indeholde en bestemmelse om, at Kommissionen og Revisionsretten kan foretage kontrol på stedet og i de humanitære partners hovedsæde efter de sædvanlige regler, som Kommissionen fastsætter inden for rammerne af de gældende bestemmelser, navnlig bestemmelserne i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

KAPITEL III

Procedurer for gennemførelse af humanitære foranstaltninger

Artikel 13

Kommissionen træffer afgørelse om nødhjælpsforanstaltninger, der beløber sig til højst 10 mio. ECU.

Nødhjælpsforanstaltninger kan iværksættes, når de:

- opfylder et øjeblikkeligt og uforudseligt humanitært behov, opstået på grund af akutte natur- eller menneskeskabte katastrofer, som f.eks. oversvømmelser, jordskælv og væbnede konflikter eller lignende situationer
- tidsmæssigt er begrænsede til afhjælpning af den pågældende uforudselige nødsituation; der afsættes midler til opfyldelse af de i første led nævnte humanitære behov i et tidsrum på ikke over seks måneder, der er fastsat i finansieringsbeslutningen.

For så vidt angår aktioner, som opfylder disse betingelser og overstiger 2 mio. ECU, skal Kommissionen:

- træffe beslutning
- underrette medlemsstaterne skriftligt derom inden for en frist på 48 timer

- redegøre for sin beslutning på det næste møde i udvalget, idet især anvendelsen af nødhjælpsproceduren skal begrundes.

Kommissionen træffer afgørelse om forlængelse af foranstaltninger, der er iværksat efter nødhjælpsproceduren, efter fremgangsmåden i artikel 17, stk. 3, og inden for grænsen i artikel 15, stk. 2, andet led.

Artikel 14

Det pålægges Kommissionen at undersøge, vedtage, forvalte, overvåge og evaluere de i denne forordning omhandlede foranstaltninger i overensstemmelse med budgetprocedurerne og andre gældende procedurer, bl.a. procedurerne i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

Artikel 15

1. Kommissionen følger fremgangsmåden i artikel 17, stk. 2, når den:

- træffer afgørelse om Fællesskabets finansiering af de beskyttelsesforanstaltninger, der er omhandlet i artikel 2, litra c), som led i gennemførelsen af de humanitære foranstaltninger
- vedtager gennemførelsesforordningerne til denne forordning
- træffer afgørelse om Kommissionens direkte intervention eller finansiering af medlemsstaternes specialiserede organisationers interventioner.

2. Kommissionen følger fremgangsmåden i artikel 17, stk. 3, når den:

- godkender samlede planer, der skal danne en sammenhængende ramme for foranstaltninger i et land eller en bestemt egn, hvor den humanitære krise vil være langvarig, navnlig på grund af dens omfang og kompleksitet, og godkender den finansielle bevillingsramme for disse planer. I den forbindelse drøfter Kommissionen og medlemsstaterne hvilke forhold, der skal prioriteres ved gennemførelsen af de samlede planer
- træffer afgørelse om projekter, til et beløb på over 2 mio. ECU, jf. bestemmelserne i artikel 13.

Artikel 16

1. En gang om året har det i artikel 17 omhandlede udvalg med udgangspunkt i et oplæg fra Kommissionens repræsentant en drøftelse om de generelle retningslinjer for den humanitære indsats det følgende år og om den generelle problematik med koordinationen af Fællesskabets og medlemsstaternes humanitære bistand samt eventuelle generelle eller specifikke spørgsmål vedrørende Fællesskabets bistand på dette område.

2. Kommissionen forelægger også det i artikel 17 omhandlede udvalg oplysninger om udviklingen af instrumenterne til forvaltning af den humanitære bistand, herunder rammekontrakten for partnerskab.

3. Det i artikel 17 omhandlede udvalg underrettes ligeledes om Kommissionens hensigter med hensyn til evalueringen af den humanitære indsats og eventuelt om dens arbejdsplan.

Artikel 17

1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.

2. Når der henvises til proceduren i dette stykke, forelægger Kommissionens repræsentant udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyn til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster. Det udtaler sig med det flertal, der er fastsat i traktatens artikel 148, stk. 2, for vedtagelse af de afgørelser, som Rådet skal træffe på forslag af Kommissionen. Ved afstemninger i udvalget tillægges de stemmer, der afgives af repræsentanterne for medlemsstaterne, den vægt, der er fastlagt i nævnte artikel. Formanden deltager ikke i afstemningen.

Kommissionen vedtager de påtænkte foranstaltninger, når de er i overensstemmelse med udvalgets udtalelse.

Er de påtænkte foranstaltninger ikke i overensstemmelse med udvalgets udtalelse, eller er der ikke afgivet nogen udtalelse, forelægger Kommissionen straks Rådet et forslag til de foranstaltninger, der skal træffes. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Har Rådet ved udløbet af en frist på en måned ikke truffet nogen afgørelse, vedtages de foreslåede foranstaltninger af Kommissionen.

3. Når der henvises til proceduren i dette stykke, forelægger Kommissionens repræsentant udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyn til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster. Det udtaler sig med det flertal, der er fastsat i traktatens artikel 148, stk. 2, for vedtagelse af de afgørelser, som Rådet skal træffe på forslag af Kommissionen. Ved afstemninger i udvalget tillægges de stemmer, der afgives af repræsentanterne for medlemsstaterne, den vægt, der er fastlagt i nævnte artikel. Formanden deltager ikke i afstemningen.

Kommissionen vedtager foranstaltninger, der straks finder anvendelse. Hvis de ikke er i overensstemmelse med den af udvalget afgivne udtalelse, underrettes Rådet dog straks af Kommissionen om disse foranstaltninger. I så fald udsætter Kommissionen gennemførelsen af de foranstalt-

ninger, den har truffet afgørelse om, i et tidsrum på en måned regnet fra datoen for underretningen.

Rådet kan med kvalificeret flertal træffe en anden afgørelse inden for det tidsrum, der er nævnt i ovenstående afsnit.

Artikel 18

1. Kommissionen foretager med jævne mellemrum evalueringer af de humanitære bistandsforanstaltninger, som finansieres af Fællesskabet, for at konstatere, om målene for disse foranstaltninger er nået, og for at fastsætte retningslinjer med henblik på at forbedre effektiviteten af de fremtidige foranstaltninger. Kommissionen forelægger udvalget et resumé af de gennemførte evalueringer, som også omtaler de benyttede eksperter status, og som udvalget efter omstændighederne kan gennemgå. Evalueringsrapporterne stilles til rådighed for de medlemsstater, der anmoder derom.

2. På anmodning af medlemsstaterne og med disses deltagelse kan Kommissionen ligeledes foretage evalueringer af resultaterne af Fællesskabets humanitære foranstaltninger og projekter.

Artikel 19

Efter hvert regnskabsårs afslutning forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en årsberetning, der indeholder et resumé af de foranstaltninger, som er finansieret i løbet af regnskabsåret.

Resuméet indeholder bl.a. oplysninger om de aktører, sammen med hvilke de humanitære foranstaltninger er blevet gennemført.

Beretningen indeholder desuden et resumé af eventuelle eksterne evalueringer vedrørende særlige foranstaltninger.

Kommissionen underretter senest en måned efter sin afgørelse medlemsstaterne om, hvilke foranstaltninger og projekter der er godkendt, med angivelse af beløb, art, modtagerland og partnere, jf. dog artikel 13.

Artikel 20

Kommissionen forelægger tre år efter denne forordnings ikrafttræden Europa-Parlamentet og Rådet en samlet evaluering af de foranstaltninger, Fællesskabet har finansieret under denne forordning, ledsaget af forslag angående denne forordnings fremtid, og om nødvendigt forslag til ændring af den.

Artikel 21

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Luxembourg, den 20. juni 1996.

På Rådets vegne

P. BERSANI

Formand
